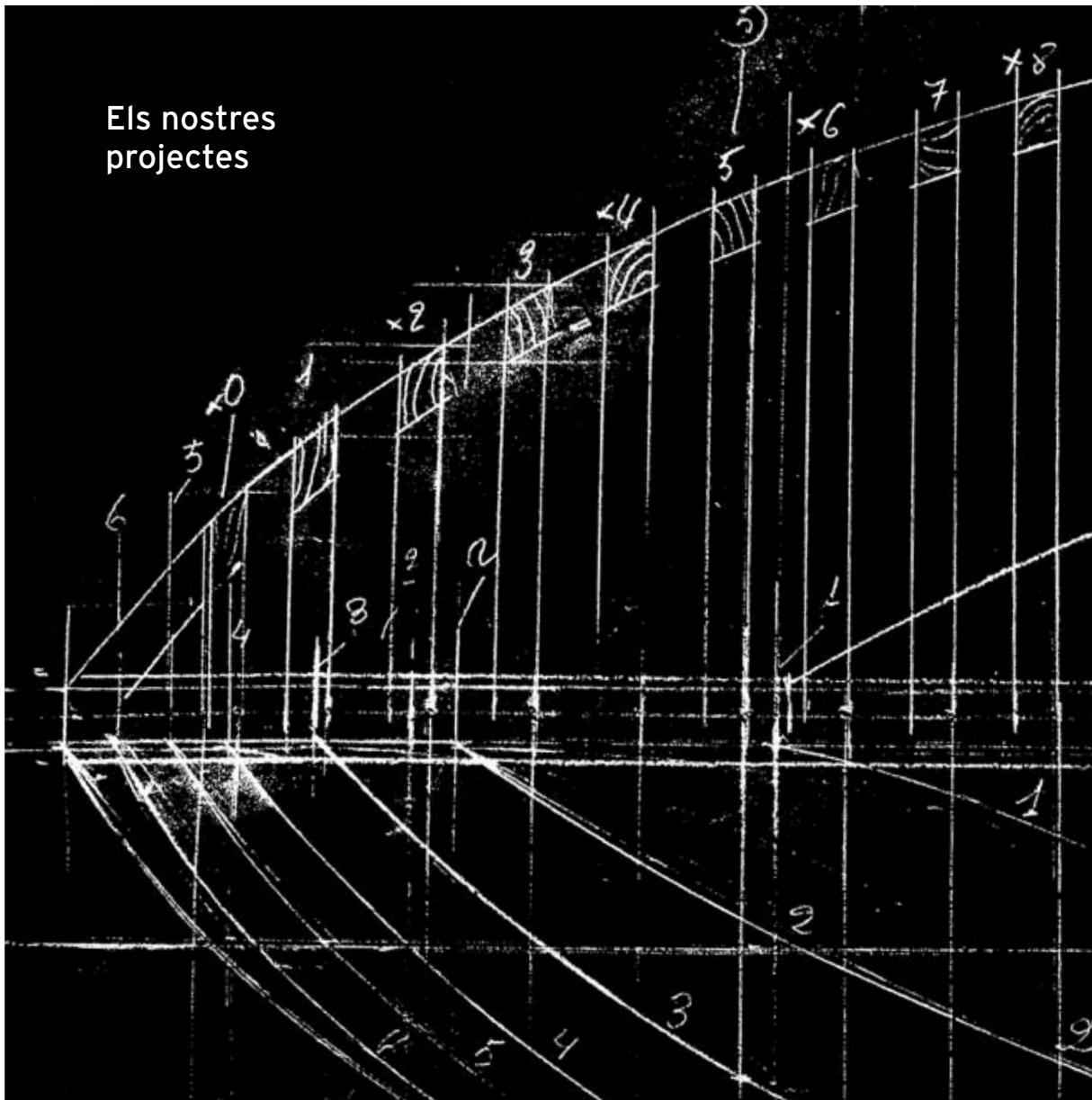

Els nostres
projectes

Històries de mar

Les col·leccions fotogràfiques del Museu Marítim de Barcelona

Els darrers anys, el Museu Marítim de Barcelona (MMB) està apostant fort pel seu patrimoni fotogràfic en tant que és una referència en els afers marítims. Per això, l'arxiu fotogràfic està començant a diversificar i ampliar la seva activitat per tal d'ofrir un servei útil i eficaç a investigadors, amants dels vaixells i de la mar i, en general, tota la societat. L'estudi de les pròpies col·leccions fotogràfiques per la temàtica, tècnica i autoria s'està posant a l'abast dels investigadors per promoure la recerca.

Seguint aquest rumb, per exemple, s'han creat diversos instruments de gestió i de difusió a través d'unes com les exposicions temàtiques (presencials i virtuals a través del web), la confecció de catàlegs i la col·laboració en les publicacions del Museu. D'altra banda, enguany s'ha constituït un grup de treball anomenat Laboratori de Fotografia, que ha tingut un dels seus primers efectes en l'organització, el passat mes d'octubre, d'una jornada sobre la fotografia en museus i arxius. Tanmateix, s'estan fent trobades periòdiques amb fotògrafs professionals i col·leccionistes, i s'ha iniciat un cicle de cursos i tallers de fotografia dirigits a aquelles persones que vulguin aprofundir la tècnica fotogràfica a bord d'un vaixell i amb la mar com a punt de mira.

El darrer pas, fins ara, ha estat l'edició d'un llibre sobre el patrimoni fotogràfic conservat al Museu, que du per títol *Històries de mar. Les col·leccions fotogràfiques del Museu Marítim de Barcelona*. Aquest treball té com a objectiu difondre un material molt especialitzat temàticament i del qual s'han seleccionat, sobretot, fotografies inèdites, moltes de les quals corresponen a adquisicions

dels últims anys. No es tracta, en cap cas, d'un catàleg del fons, sinó més aviat d'un tast del material que aquest conté. Sens dubte, els veritables protagonistes d'aquest treball són la fotografia i la mar, i per aquesta raó el recorregut d'aquest llibre, estructurat en un pròleg i quatre capítols, és essencialment visual.

El pròleg, escrit per Pep Parer, fotògraf i conservador de fotografies, introduceix la tècnica de la fotografia des d'un angle especial, ja que explica el repte que té el fotògraf a l'hora de congelar un element infinitament mòbil com la mar. La fotografia, en aquest medi, té les seves peculiaritats, com el constant moviment de les ones o l'oscil·lació del vaixells.

Les pàgines següents endinsaran el lector en la fotografia que conserva específicament l'MMB. El primer capítol, que narra la història de l'arxiu fotogràfic des dels inicis de la singladura del Museu, als anys trenta, fins avui, cobreix més de vuitanta anys d'activitat. Les primeres fotografies que es van incorporar a l'arxiu documentaven les peces que conformaven les col·leccions del Museu (models de vaixells, instruments de navegació, etc.). Amb els anys, mentre la fotografia anava adquirint la consideració d'objecte patrimonial, el fons es va anar incrementant notablement, amb imatges que narren les diferents vies d'incursió de l'home a la mar. Sens dubte, el coneixement de tot aquest recorregut ens ajuda a entendre l'estat present de les col·leccions fotogràfiques, la seva riquesa i també els seus buits.

El segon capítol descriu les col·leccions fotogràfiques i se centra, especialment, en els temes més destacats: el

retrat naval, el Port de Barcelona, la pesca o els esports de mar, entre d'altres. El retrat de vaixells militars i civils és una de les riqueses principals de la secció fotogràfica, una bona part de la qual, durant els últims anys, ens ha arribat gràcies a les aportacions d'especialistes en la fotografia naval que saben conjuntar l'habilitat artística amb el coneixement i la passió pels assumptes de mar.

El tercer capítol tracta el contingut principal del llibre, ja que narra, a través de les imatges, històries de mar. Es tracta d'una antologia de fragments icònics que posen en evidència la relació de l'home amb el medi marí des de finals del segle XIX fins als últims anys del segle XX. En llenguatge blanc i negre, però també amb alguns esclats de color, els espais, la gent i els vaixells són les fibres que

formen el fil conductor de la col·lecció d'imatges. El litoral ha estat un lloc de treball, però també de lleure, on s'establien les drassanes, s'avaraven a la sorra els llaguts de pesca, es construïen ports i els banyistes gaudien de la mar.

El quart capítol explica la importància de la fotografia en tant que és un document molt útil per a la recerca, ja que ens pot aportar informació a través dels seus signes icònics. Gràcies a l'adquisició d'uns coneixements mínims i d'uns hàbits de lectura podem aprendre a llegir les imatges.

Les últimes pàgines del llibre inclouen una bibliografia específica sobre la fotografia de mar, gran part de la qual es pot consultar a la biblioteca de l'MMB.